

FAİQ QİSMƏTOĞLU
faiq_qismetoglu@box.az

DÜNYADAN HEÇ NƏ UMMAYAN ADAM

...Onda isti avqust günləri idi. Biz də Füzuli şəhərindəki "Araz" qəzeti redaksiyasında təcrübə keçirdik. Azərbaycan Dövlət Universitetinin jurnalistika fakültəsində oxuyanda mütləq bu mərhələni addamalıydıq. Yəni hər hansı redaksiyada təcrübədə olmalıydıq. I kursda olanda "Bakı və Bakı" axşam qəzetlərində böyük ziyalı və müəllimimiz olmuş Nəsir İmamquliyevin yanında təcrübə keçmişdik. O da bizə müəllim kimi bütün köməkliliyini, qayğısını göstərmişdi və əməkdaşlara da tapşırıq vermişdi ki, gözləri bizim üstümüzə olsun. Çox sağ olsunlar, hamısının nəzər-diqqəti bizdə oldu və biz tələbələr də az-çox təcrübədə olanda bu peşəkar jurnalistlərdən müəyyən yazı-poza işlərini öyrənə bildik...

Axi, Füzulidən danışırıdım. O Füzuli ki, 1976-cı ildə biz onun havasını udurduq, suyunu içirdik, çörəyini yeyirdik. "Araz" qəzetinin redaktoru Məcnun Nəzəliyev bizim hər üçümüzü - Nizaməddin Rəfiyevi, Teyfur Mehdiyevi və bu sətirlərin müəllifini çox böyük sevgilə qarşıladı. Sonra da qəzetin məsul katib, bizim yaxın qohum, daha doğrusu, yeznəmiz olan Əsgər Şıxəliyevi otağına çağırırdı. Bizimlə tanış etdi və dedi ki, bu tələbələrə sənə tapşırıram. Az-çox yazmağı bacarırlar. Amma burda da çox şey öyrənə bilirlər. Çalışmaq işini də onlara öyrət. Əsgər müəllim çox səmimi, yumurlu və şirin bir insandı. O, özünəməxsus bir səmimiyyətlə dilləndi: "Vallah, quyu su tökməklə quyu sulu olmaz. Gərək bunların qabında bir şey olsun ki, nəşə bizdən öyrənə bilsinlər".

... İsti avqust günlərində adamın nəfəsi tincixirdi. Bizim kəndlə Füzuli şəhərinin arası 50 km olardı. İsti havalarda Bəhmənlidə durmaq mümkün deyildi. Ona görə də bir balaca maddi durumu babat olan adamlar özlərini şəhər istiqamətinə verər, orda bu laq başında, meşələrdə yayın istisindən canlarını qurtarardılar. Biz də təcrübəyə gələndə "göydən od yağır". Amma elə ki, Füzuli şəhərinə gəldik, o dəqiqə hava sərinləşdi...

Əsgər Şıxəliyev bizim hər üçümüzə diqqətlə baxaraq dedi: "Yazılarınız xoşuma gəlib. Tək mənim deyil, Məcnun müəllimi, Kərəm müəllimi də qələmə aldığınız yazılar qane eləyib. Ona görə də bu gün günorta bizim qonağımızsınız. İstəyirik ki, bir tikə çörək kəşək və sizinlə bir qədər də yaxınlaşaq".

Günorta redaksiyanın qarşısındakı parkdakı yeməxanaya üz tutduq. Biz ora çatana qədər xidmətçilər stolun üstünə bütün soyuq qəlyanaltıları düzmuşdülər. Bir az pendir-çörəkdən, po-

midor-xiyardan yedik, sonra lülə və tikə kabablar gətirdilər. Yuxanın arasına qoyulmuş lülə və tikə kababların dadı bu gün də damağımızdan getməyib. Araq da gətirdilər. Düzdü, mən içmədim, amma o biri dostlarımız yaxşıca boğazlarını yaşladılar. Stolun arxasında əyləmiş Əsgər Şıxəliyev və rəhmətlik Kərəm Hətəmov hər üçümüzün sağlığına bədə də qaldırdılar. Dedilər ki, siz indi gəncsiniz, bizim də xeyli yaşımız var. Az-çox dünyanın hər üzünü görmüşük. Cavanlığın, gəncliyin qədrini bilin. Bir sözlə, həmin gün açılmış süfrə ömrümüz boyu yadımızda qaldı. Belə səmimiyyət, belə ürəkəçliyi hər yerdə olmur...

... Bəzən görürsən ki, bir istedadlı adamı hansısa tabeliyində olan müdir incidir, sıxır, ona min-bir əziyyət verir. Amma biz "Araz" qəzetində təcrübədə olanda o yaradıcı kollektivdə sadəlik, səmimiyyət, sevgi hiss elədik. Əksinə, bilmədiyimiz çox sirləri onlar bizə aşıladılar. Elə adamlar var ki, paxıldılar, bildiyini kiməsə öyrətmir. Ancaq Əsgər Şıxəliyev bizim hər üçümüzü hər gün mətbəyə aparır, orda məktələ bağlı bilgilərini bizə çatdırırdı. Deyirdi ki, bu iş elə işdi ki, hər bir jurnalist bundan az-çox bəşər açmalıdı. Yəni Əsgər Şıxəliyev heç kimin elmədiyi böyüklüyü, sevgini, sədəqəti bizdən heç vaxt əsirgəmədi.

... Günlərin bir günü də bir yazı qələmə almışdım. Əsgər müəllim baxdı, nəşə xoşu gəlmədi. Keçdi makinə otağına, özü bədəhətən bir yazı qələmə aldı. O yazının da adı belə idi: "Ürək odur daim yana..." Səhər qəzeti alanda həmin yazının altında Əsgər müəllimin deyil, öz imzamı gördüm. Gördüm ki, Əsgər müəllim bir ustad, bir peşəkar kimi necə yazı yazmağı mənə öyrətdi. Təbii ki, biz də onların iradlarını, fikirlərini nəzərə almaqla zaman-zaman gəlib öz yolumuzu tapa bildik...

... Yazımın əvvəlində qeyd eləmişdim ki, Əsgər Şıxəliyev bizim yeznəmizdi. Yəni mənim qohumum, can-ciyərim Qələmnaz xanımın həyat yoldaşdır. Mən qəzetdə təcrübədə olanda bir neçə dəfə onun təkidlərindən sonra evlərinə getdim. Hər dəfə də o evə gedəndə Qələmnaz xanım məni elə mehribanlıqla, elə sevgilə qarşılayırdı ki, sözün açığı bu səmimiyyətdən utanırdım. Hətta gecələr orda qalmağımı istəyirdilər. Amma buna heç cür razı olmurdu. Onsuz da Bəhmənlidən, eləcə də Yağlıvənddən bu evin qonaq-qarası çox olardı. Çünki şəhərə gedənlər ən çox onların qapısını açar və onlarda da gecələyirdilər. Qələmnaz xanımın bir dəfə bəşirdiyi bozbaşın dadı bu gün də damağımızda qalıb. Çox bozbaş yemişəm, ancaq

elə dadlı bozbaş yeməmişdim. Bilmirəm, ət dadlıydı, yoxsa mənim qohumumun əlləri bərəkətliydi. Amma hər halda, Qələmnaz xanım çox gözəl insan, çox gözəl də qohumdu.

Tez-tez onlara zəng vururam. Çünki indi onlar Füzuli rayonunun Araz Yağlıvənd kəndində yaşayırlar. Hər dəfə də zəng vürəndə elə telefonu mənim qohumum Qələmnaz xanım açır: "Başaa dönüm, nə yaxşı zəng vürəmsən? Balaların, yoldaşın, nəvələrin necədi? Qurban olum sənə, nolar bir dəfə də yolunu bir

bizə sal! Bilirəm ki, əmini çox istəyirsən. Bu dəqiqə telefonu əminə verərəm sənənlə danışar..."

Əsgər müəllim də özünəməxsus bir şirinliklə deyir: "Başaa dönüm, nə yaxşı zəng elədin. Bilirsən ki, səni çox istəyirəm. Amma insafın olsun, bir dəfə rayona gələndə yolunu bizdən sal! Bax, bu yaxınlarda 75 yaşım tamam olajax ha! Gəlsən çox sevinərik. Sən yaxşı kişinin oğlusan və heç vaxt bizi yaddan çıxarmazsan".

Əsgər Şıxəliyev 1942-ci il martın 22-də Füzuli rayonunun Araz Yağlıvənd kəndində anadan olub. Əsgər müəllim çox çətinliklər, çox sıxıntılar yaşayıb. Ancaq hamısını da öz zəhmətiylə, öz qüvvəsiylə arxada qoyub. Yəni həyatın sərt tufanı, saxtası, qarını onu heç vaxt sarsıda bilməyib. İncəsənət institutunu bitirib və bir müddət ixtisasına uyğun işdə çalışıb. Ondan sonra nə az, nə çox rayonda çıxan "Araz" qəzetində 8 il müxbir, məsul katib vəzifələrində işləyib. Özünün çox gözəl məqalələri, reportajları, müsahibələri, oçerkləri və felyetonlarıyla oxucuları sevindirib. Əsgər Şıxəliyevin "Araz" qəzetində hazırladığı "qoşa səhifələr" bu gün də mənim xatirimdədi. Həm yazının tərtibatı, həm də ki, bədii dəyəri o dövr üçün çox unikal hadisəydi. Üstəlik də Əsgər müəllim hər hansı yazını qələmə alarkən çox böyük sevgilə, istəklə o yazını başa çatdırırdı. Yəni o yazını, o oçerki oxuyan adam mənən dincəlir iç dünyasını işıq, nur gəlirdi...

Əsgər Şıxəliyev düz 50 il parti-

ya, sovet, icra orqanlarında müxtəlif məsul vəzifələrdə çalışıb. O hansı vəzifəni daşıyıbsa, həmişə o vəzifəni yüksəkliyə qaldırıb. Bu da təsadüfi deyil. Çünki Əsgər Şıxəliyev çox böyük ziyalı, çox gözəl insan, çox da səmimi bir şəxsdir. Elə bir adam olmaz ki, Əsgər müəllim onun dilini tapa bilməsin və onunla "qurban olum", "başaa dönümlə" danışmasın. Bu səmimiyyəti də Əsgər müəllimi böyük Füzuli camaatına sevdirib.

Əsgər müəllimin ən böyük var-dövləti onun el-oba arasında qazandığı nüfuzu, xətridir. Yəni Əsgər müəllim hansı məclisə, hansı xeyir-şərə getmə, çoxları ona hörmətlə yanaşır, ayağa qalxır və öz isti münasibətini bildirir. Çünki Əsgər Şıxəliyev 50 il işlədiyi müddətdə başqaları kimi özünü vəzifədə dartmayıb. Kim onun yanına gedibse ayağa qalxıb, ona köməklik göstərər, hər hansı çətinliyi varsa, qabağa düşərək o işi aşırıb...

"Böyük dayaq" filmindən maraqlı bir epizod yadıma düşür: Rüstəm kişi onunla qoz-qoz oynayan adamlara deyir ki, gəlin gedək camaatın içinə, görək kimin ayağına qalxırlar, kimə əl çalırlar, kimi də fitə basırlar. Əsl kişilər məclisə girəndə həmişə ona hörmətlə yanaşıblar. Vəzifəsi olan, pulu olan və camaatın ağır günündə heç kimə əl atmayan adamlar bu gün el-obaya, xeyir-şərə getməyə utanırlar. Çünki onlar vəzifədə olanda heç kimin yaralı barmağına bir sarğı vurmayıblar. Amma Əsgər Şıxəliyev kimi adamlar həmişə xalqın içində olduğuna görə və həmişə də ona hörmət bəsləyiblər.

... O, bu dünyadan heç nə ummayıb. Amma sadəcə olaraq, bu cür kişilərə vaxtında bir diqqət də göstərməliydirdi. Heç olmasa qüsuruz və səmərəli fəaliyyətinə görə bir fəxri fərman verilsəydi dünya dağılmazdı ki?! Əsgər Şıxəliyevin heç belə mükafatlara ehtiyacı da yoxdur. Çünki Əsgər Şıxəliyev halal zəhmətə, alın tərinə güvənib və bu halallıq da onu zaman-zaman ucalığa yüksəldib. O ucalığa ki, heç də hər adam o zirvəyə gəlib çata bilmir...

Əsgər Şıxəliyevin martın 22-də 75 yaşını tamam olur. Belə baxanda heç bu o qədər də böyük yaş deyil. Amma Əsgər Şıxəliyev bu 75 yaşını çox şərəflə, namusla, qürurla yaşayıb. Otən illərə görə heç vaxt peşmaçılıq hissi keçirməyib. Çünki onun aydan arı, sudan duru dörd övladı, on nəvəsi var. İndi o, öz nəvəli dünyasını yaşayır. Deyir ki, şükür Allaha, yeməyə çörəyim, içməyə suyum var. Nəvələrim sə mənə günəş qədər işıq verir, həyatda yaşamaq eşqimi daha da gücləndirir. Mən bu dünyadan heç nə ummuram...